STŘELA

Zpravodaj obce Postřelmov

DVOJČÍSLO 7/8,
ČERVENEC, SRPEN 2021

V TOMTO VYDÁNÍ ZPRAVODAJE:

- ZASTUPITELSTVO OBCE
- SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ STADIÓNU
- LETNÍ KINA
- ROZHOVOR: FRANTIŠEK MRÁZEK

ZASTUPITELSTVO OBCE

Zastupitelstvo obce na zasedání 28. 6. 2021 schválilo:

- roční účetní závěrku obce Postřelmov za období 2020,
- závěrečný účet obce Postřelmov a zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce Postřelmov za 2020,
- „Dodatky č. 1“ k veřejnoprávním smlouvám ze dne 4. 2. 2021 mezi Svazkem obcí Mikroregionu Zábřežsko a obcí Postřelmov na:
  a) poskytnutí neinvestiční dotace na realizaci projektu „Zábřežsko třídí“,
  b) poskytnutí neinvestiční návratné finanční výpomoci na realizaci projektu „Zábřežsko třídí“,
  c) poskytnutí neinvestiční dotace na realizaci projektu „Zábřežsko kompostuje 2“,
  d) poskytnutí neinvestiční návratné finanční výpomoci na realizaci projektu „Zábřežsko kompostuje 2“,
- „Smlouvu o udělení souhlasu a závazku provést stavbu na pozemcích“ mezi obcí Postřelmov a Ing. Bc. J. V. a Ing. T. V. v rámci výstavby 6 RD „U Splávku Postřelmov“,
- prodej části pozemku z vlastnictví obce Postřelmov o výměře cca 12 m^2 odděleného z parc. č. 1816 – orná půda v k. ú. Postřelmov do vlastnictví Ing. Bc. J. V.,
- poskytnutí daru ve výši 45 tis. Kč skautskému středisku Bukůvka Postřelmov, z. s. na činnost 2021,
- dodatek č. 1 ke „Smlouvě o dílo“ č. 003/20 – „Víceúčelový areál pro trénink IZS a pro sportovní aktivity mládeže – II. etapa“ mezi fy. EKOZIS spol. s r. o. Zábřeh a obcí Postřelmov,
- pokračování v další fázi projektové dokumentace – Rodinné domy „U Stadionu“ Postřelmov,
- bezúplatný převod části pozemku odděleného z parc. č. 1918/3 – ostatní plocha o výměře 656 m^2, v k. ú. Postřelmov z majetku Ol. kraje do vlastnictví obce Postřelmov,
- koupi pozemku parc. č. 530/2 o výměře 512 m^2 z majetku Českých drah a. s. do majetku obce Postřelmov za cenu 123 000,- Kč,
- poskytnutí finančního daru ve výši 30 000,- Kč/obec, obcím Jihomoravského kraje postižených živelnou pohromou v červnu 2021 – Lužice, Hrušky, Moravská Nová Ves, Hodonín Bažantnice, Týnec, Tvrdonice a Mikulčice v celkové výši 210 000,- Kč,
- rozpočtové opatření č. 2 – rozpočtu obce pro rok 2021.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí:

- zprávu předsedy kontrolního výboru o kontrole usnesení zastupitelstva a rady obce,
- zprávu starosty o činnosti rady obce od 14. 4. do 28. 6. 2021,
- informaci o plnění rozpočtu obce za leden – květen 2021.

Usnesení zastupitelstva obce je zveřejněno na úřední desce a webových stránkách obce. Se zápisem z jednání zastupitelstva obce včetně usnesení se můžete seznámit na OÚ.

SVOZ PLASTŮ A TETRAPAKŮ O PRÁZDNINÁCH

Svoz plastů a nápojového kartonu (tetrapak) bude proveden **v pondělí 19. července od 6.00 hod.** a **v pondělí 2. srpna od 6.00 hod.**

PRÁZDNINOVÝ PROVOZ ZPĚTNÉHO ODBĚRU ELEKTROZAŘÍZENÍ A SBĚRU VELKOOBJEMOVÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Místo zpětného odběru elektropřístrojů, velkoobjemového a nebezpečného odpadu u kotelny v ulici Závořická bude otevřeno **v sobotu 3. července od 8.30 hod. do 12.00 hod., ve čtvrtek 15. července od 12.30 hod. do 17.00 hod., v sobotu 7. srpna od 8.30 hod. do 12.00 hod. a ve čtvrtek 19. srpna od 12.30 hod. do 17.00 hod.**

VÝSTAVBA METROPOLITNÍ OPTICKÉ SÍTĚ

Vážení občané,
do poštovních schránek jste dostali informativní dopis ve věci výstavby metropolitní optické sítě v naší obci nebo již samotný souhlas s umístěním optické přípojky společnosti T-Mobile Česká republika, a. s. (viz níže). Optická síť umožňuje využívání vysokorychlostního internetu, interaktivní televize s pestrou nabídkou TV programů a další.
Rád bych vás informoval o tom, že proběhlo první vstupní jednání mezi naší obcí a firmou Losky, s. r. o., která společnost T-Mobile zastupuje. Na této schůzce byl představen záměr vybudovat optickou síť v naší obci včetně návrhu potencionálních tras v našich ulicích. Následně byla firma Losky, s.r.o. oslovena, aby upřesnila všechny trasy z hlediska uložení optické sítě (travnatý povrch, chodník, komunikace) a z hlediska vlastníků pozemků a stávajících podzemních vedení. Termín schůzky zatím nebyl firmou Losky, s. r. o. oznámen. Jednání v této věci je na samém začátku a teprve následně bude rozhodnuto o realizaci této akce.

Ing. Jiří Pumprla, starosta obce

Vážení občané, dovolujeme si vás informovat o připravované výstavbě optické sítě elektronických komunikací společnosti T-Mobile Česká republika, a. s. ve vaší obci.

Veškeré náklady spojené s výstavbou optické sítě hradí v plném rozsahu společnost T-Mobile Česká republika, a. s., a po dokončení samotné výstavby optické sítě, budete mít možnost využívat optický vysokorychlostní internet a interaktivní televizi, s pestrou nabídkou TV programů.

V nejbližších dnech vás bude osobně kontaktovat zástupce realizační společnosti LOSKY, s. r. o., se žádostí o souhlas s umístěním optické přípojky v jednotlivých bytových a rodinných domech. Výstavba optické přípojky v žádném případě není provázaná s odběrem služeb T-Mobile Česká republika, a. s., a po dokončení samotné výstavby bude rozhodnutí o využití některé ze služeb poskytovaných společností T-Mobile Česká republika, a. s., výhradně na obyvatelích jednotlivých bytových jednotek a rodinných domů.

Obecní úřad Postřelmov byl o tomto záměru řádně informován a vítá možnost zvýšení konkurenčního prostředí v oblasti telekomunikačních služeb ve Vaší obci.

Za společnost Losky, s. r. o., v zastoupení společnosti T-Mobile Česká republika, a. s.,
Zdeněk Válek, tel. 725 721 346, mail: z.valek@losky.cz

STAVEBNÍ AKCE V OBCI

PŘIPRAVOVANÉ

- **Zdravotní středisko – suterén.** Oprava rozvodů elektroinstalace, zdravoinstalace a oprava šaten v suterénu budovy. Práce provede firma EKOZIS s.r.o. Zábřeh v době od 1. 7. do 31. 8. 2021.
- **Ulice Klubovní – zpevněné plochy.** V červenci budou prováděny stavební práce firmou Dlaždičská s. r. o., Bílá Lhota.
- **Ulice Nová – oprava asfaltového povrchu.** Od křižovatky s ulicí Komenského až po křižovatku s ulicí Školní bude v červenci provedena oprava asfaltového povrchu včetně doplnění dešťových vpustí firmou STRABAG a. s., Praha, divize Šumperk.
- **Zdravotnické středisko – rekonstrukce vnitřních instalací a architektonické úpravy venkovních vstupních prostor a fasády (zateplení - energetické úspory).** Od 1. 8. 2021 by měly být zahájeny stavební práce firmou LANEX Olomouc s. r. o. v ceně 8 082 592,42 Kč bez DPH.
- **Postřelmovský potok – oprava břehu od obecního úřadu k lávce.** V letních měsících je plánována oprava kamenného břehu potoka včetně drobných oprav lávky.
- **Nový dvůr – veřejné osvětlení.** Po vydání stavebního povolení bude zahájena realizace veřejného osvětlení na Novém dvoře.

PROBÍHAJÍCÍ

- **Kotelna na ulici Závořická.** Dle plánovaného harmonogramu probíhají stavební práce na kotelně v bytovém domě č. 520.
- **Sportovní hala – oprava střechy.** V červnu byly započaty práce na opravě střechy směrem od nákupního střediska. Postupně budou práce pokračovat i od parkoviště.
- **Víceúčelový areál pro trénink IZS a sportovní aktivity mládeže.** Tato náročná stavba byla po více jak dvou letech dokončena v řádném termínu 30. 6. 2021. V červenci proběhne kolaudace a dne 31. 7. 2021 bude tento areál slavnostně otevřen. Den před otevřením proběhne *Den otevřených dveří* s možností prohlídky celého areálu.

PŘÍPRAVA JÍZDNÍCH ŘÁDŮ ŽELEZNIČNÍ OSOBNÍ DOPRAVY 2021/2022

Správa železnic, s. o. zveřejnila 11. 6. návrh jízdního řádu veřejné drážní dopravy pro období platnosti 2021/2022. Jedná se o pracovní materiál, který může být na základě obdržených připomínek, podnětů a výše finančních prostředků upravován.
Ten byl uveřejněn také na stránkách IDSOK na odkaze *https://www.idsok.cz/rubrika/navrhy-pripominkovani-jizdnich-radu/*, tzn. v sekci „Jízdní řády" umístěné v horní liště a podsekci „Návrhy a připomínkování JŘ". Předmětem připomínek jsou vlaky kategorií Os (osobní) a Sp (spěšné), jejichž objednatelem je Olomoucký kraj.
Připomínky je možné zaslat prostřednictvím datové schránky KIDSOK, p. o., do 6. 7. 2021. Vždy je nutno uvést, z jakého důvodu vznášíte požadavek na úpravu navrhované časové polohy nebo zavedení spoje, např. odvoz ze zaměstnání – je třeba konkrétně uvést místo nebo firmu, pracovní dobu, nejlépe i počet dojíždějících a další náležitosti, které se mohou vztahovat k požadovaným úpravám. V případě návaznosti na veřejnou linkovou dopravu je třeba uvést číslo linky spoje nebo požadovaný čas.

DEN MIKROREGIONU ZÁBŘEŽSKO

V sobotu 19. 6. 2021 se uskutečnil „DEN MIKROREGIONU ZÁBŘEŽSKO“, který se konal tentokrát v obci Postřelmůvek u příležitosti výročí 660 let od první písemné zmínky o obci. Program začal v 9.00 hod. prezentací obcí, prohlídkou kaple sv. Michala a návštěvou expozice historie obce v místní tělocvičně. Na hlavním pódiu vystoupily soubory obcí mikroregionu, Postřelmovská muzika, skupina Holátka a cimbálová muzika Stupava. Večerní program pokračoval u „Skaly“ a byl zakončen vystoupením skupiny Postrpoi. Pořadatelům přálo počasí, občerstvení bylo bohaté, a tak návštěvníci odcházeli spokojeni. *(M. V.)*

KONTAKTY

OBECNÍ ÚŘAD	tel. 583 480 711	www.postrelmov.cz
ZÁKLADNÍ ŠKOLA	tel. 583 437 095	www.zspostrelmov.cz
MATEŘSKÁ ŠKOLA	tel. 583 437 094	www.skolka.postrelmov.org
KULTURNÍ DŮM	tel. 607 504 949	www.kulturak.postrelmov.org
KNIHOVNA	tel. 774 878 441	www.postrelmov.knihovna.cz
TĚLOCVIČNA	tel. 725 060 628	www.sport.postrelmov.org
PENZION U LÍPY	tel. 725 060 625	www.penzion.postrelmov.org

KONTAKTY NA ZAMĚSTNANCE OBECNÍHO ÚŘADU:

Ing. Jiří Pumprla, starosta	583 480 711,	724 183 457
Jindřiška Bartošová, pokladna	583 480 712,	725 060 620
Ing. Jaroslava Jeřábková, ŽP a úsek dopravy.....	583 480 713,	725 060 621
Luděk Nevoral, věci majetkoprávní	583 480 714,	725 060 623
Ing. Daniela Sonntágová, ekonomika	583 480 716,	725 060 624
Marie Sobotková, účetnictví	583 480 716,	774 483 886
Jana Kolářová, matrika	583 480 717,	725 060 622
Miroslav Vláčel, správa majetku a kotelen	583 480 718,	724 183 458

HLÁŠENÍ PORUCH – vakuová kanalizace – 607 892 490
HLÁŠENÍ PORUCH – dodávka tepla a TUV z kotelen Nová a Závořická – 721 747 718
MĚSTSKÁ POLICIE ZÁBŘEH – 737 518 492
VELITEL HASIČŮ POSTŘELMOV (Mgr. Libor Sedlařík) – 602 286 235

Číslo účtu obce Postřelmov: 1905697329/0800

Postřelmov sobota 31. července 2021

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU

Den otevřených dveří: pátek 30. 7. 2021, 14:00 – 17:00 hod.

SPORTOVNÍ PROGRAM:

AMFORA KLUB PRAHA vs. STARÁ GARDA POSTŘELMOV

13.00 hod. - slavnostní výkop – Helena Vondráčková a Lešek Semelka

9.00 hod. - turnaj ve volejbale, turnaj v nohejbale

10.00 hod. - fotbalové utkání mladší přípravky

11.00 hod. - fotbalové utkání starší přípravky

16.30 hod. - fotbalový zápas: POSTŘELMOV vs. ZÁBŘEH

AGENTURA AMFORA www.amfora.cz

KULTURNÍ PROGRAM:

- Postřelmovská muzika
- Mažoretky
- Překvapení klubu Amfora
- Animátoři Mickie a Minnie
- DJ Petr Kamlar
- Skákací hrad
- Ohňostroj
- Bohaté občerstvení (pivo, limo, gril, udírna, makrely...)

Vstupné – dospělí 50 Kč, děti zdarma

50 % z vybraného vstupného bude věnováno na charitativní účel

Činnost Amfora klubu Praha v roce 2021 podporují a sponzorují:

PRO-DOMA - stavebniny a.s., ProSpánek a.s., Duba Property, Umbrella Mobility a.s., FLIXBUS.CZ, Nový Zeleneč a.s., VAS v.a.s., Aplikace Livali, Stavební firma Arnošt, Farma Klídek Doubravčice, CK GREECE TOURS PRAGUE, spol. JAKUB - velkoobchod elektromateriálu, Australský producent koncertů Petr Vítek, ICS a.s., PF GROUP a.s. - TOPSTEP, TOPSET a TOP WET, Mlýn Davídkov, Společnost STARLIFE, O.T.E.C. CR, PUR-IZOLACE Litoměřice, Reklamní společnost QUO, Lion Sport, Poháry Bauer, Stolní voda - automaty s vodou Skalní pramen a Soukromý pivovar Svijany a.s.

TJ POSTŘELMOV, ODDÍL FOTBALU VÁS SRDEČNĚ ZVE NA SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU

KULTURNÍ DŮM

• LETNÍ KINA U KULTURNÍHO DOMU

NOČNÍ HRA

Středa 21. 7., začátek ve 20:50 hod., akční komedie od 15 let, 100 min., český dabing. Dva manželské páry (svobodný kamarád, rozvedený policista a bratr, úspěšný podnikatel) začnou hrát hru na únos. Podle indicií mají najít uneseného. Vítěz vyhrává luxusní sportovní auto. Vše postupně graduje, spousta fórků i drsnější akce.

GENTLEMANI

Středa 28. 7., začátek ve 20:40 hod., akční komedie od 15 let, 113 min., český dabing. Britský drogový král se snaží prodat svoje impérium oklahomským miliardářům. Dobré dialogy, zajímavé postavy, chytrá gangsterka, humor.

NA NOŽE

Středa 11. 8., začátek ve 20:20 hod., krimi komedie od 12 let, 131 min., český dabing. Záhadné úmrtí autora detektivních příběhů řeší svérázný detektiv. Všichni jsou podezřelí. Chytrá, vtipná detektivka.

SCOOB!

Pondělí 30. 8., začátek ve 19:30 hod., animovaná pohádka, 94 min.
První celovečerní animované dobrodružství Scooby-Dooa. Jak to všechno začalo?

Vstupné na kina je 50,- Kč

Občerstvení 3K Kino Klub Kristián - Jan Hajduk - čepované pivo, cukrová vata, popcorn, alko, nealko nápoje, 3K burgry…

• PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR VÝTVARNĚ KERAMICKÉHO KROUŽKU „HRÁTKY S ŘEMESLEM“

Tábor se uskuteční **v termínu 9. 8. – 13. 8**. pro děti od 6 do 14 let. Cena 1500,- Kč včetně oběda. Přednost mají dříve odevzdané přihlášky. Vyzvednout si je můžete v kanceláři vedoucí KD. Ještě jsou volná místa. Informovat se můžete telefonicky na tel. čísle 607 504 949 nebo přímo u vedoucí kroužku Jitky (tel. 731 610 034). Podmínkou bude splnění bezpečnostních opatření dle nařízení vlády. Těší se na vás Jitka a Vlaďka.

• VÝLET DO POTŠTEJNA

Termín výletu – středa 14. 7. Výlet na zámek a hrad Potštejn je vhodný pro děti od 6 do 12 let. Doprava je zajištěna minibusem. Cena výletu 550,- Kč zahrnuje dopravu, vstupné do zámku a hradu, oběd, doprovod pedagoga. Sraz u Kulturního domu Postřelmov **v 7.30 hod.** Počet míst je omezen. Roušky s sebou. Děti musí mít platné testy dle nařízení vlády ČR.

Zámkem nás provedou herci v kostýmech. Pokocháme se krásou krajiny a navštívíme zříceninu hradu s dochovalým sklepením, kaplí sv. Jana Nepomuckého a barokním kostelíkem s empírovým průčelím. Hrad, který založil koncem 13. století Procek z rodu Drslaviců, se těší bohaté historii. Býval nejmohutnějším a nejpevnějším hradem v celém Podorlicku. Vzhledem ke svému strategickému významu byl hrad roku 1339 pobořen a v letech 1355 -1359 Karlem IV. znovu obnoven.

• POKUSÍŠ SE TAKÉ NAMALOVAT DINOSAURA?

Výtvarná soutěž pro děti má svoje oceněné. I když výtvarníka Vlada Rimbala zaujalo více obrázků, přece jen vybral několik prací, které získají slibovanou knížečku s dinosaury.
Zvláštní ocenění obdrží kolektivní práce dětí z MŠ, třídy Myšiček, Ježečků a Zajíčků. Dílka zaujala použitím neotřelých technik a materiálů.

V kategorii samostatných prací byly vybrány:

Kategorie 4 – 5 let	Nela Žouželková a Isabelka Zbožínková
Kategorie 6 – 7 let	Štěpán Světlík a Agáta Kvapilová
Kategorie 8 – 9 let	Honzík Zimmermann
Kategorie 10 – 11 let	Matěj Šimek

Ostatní děti dostanou nějakou laskominu za odvahu, radost z kreslení a fantazii. Výstavku dětských prací můžete navštívit ve foyer kulturního domu.

• POŠTOVNÍ ZNÁMKA S PŘÍTISKEM

Obec Postřelmov vydala známku s přítiskem, na kterém je vyobrazen významný rodák z Postřelmova - Jan Jursa. Výtvarného zpracování se ujala na podnět Zdeňka Doubravského a Zdeny Hrachovinové paní **Renata Grauová**. Původní text byl bez vědomí autorky v tiskárně bohužel změněn.

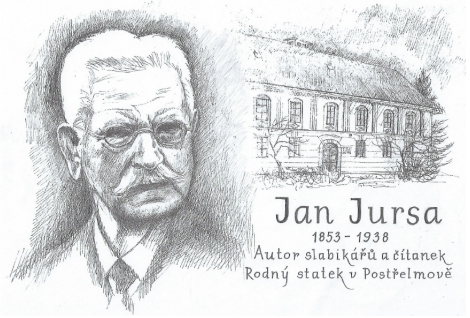

Jan Jursa (*27. 8. 1853 Postřelmov, +21. 8. 1938 Praha), středoškolský profesor, pedagogický a vlastivědný spisovatel, autor školních čítanek a slabikářů, se narodil jako jedno z devíti dětí v selské rodině Jana Jursy a Terezie, rozené Kvapilové, na postřelmovském statku č. p. 16. Postupně vystudoval německou hlavní školu v Šumperku, kroměřížský seminář, Filozofickou fakultu Karlovy univerzity a vídeňskou univerzitu. Po dokončení studií (1880) začal učitelskou dráhu jako profesor češtiny na pražských gymnáziích. Své poznatky a zkušenosti z výuky uplatnil při zpracování Čítanky česko-německé pro školy průmyslové a pokračovací. Jursův věhlas zaznamenali i na vídeňském ministerstvu a postřelmovský rodák byl roku 1897 přijat vedením Císařského a královského školního knihoskladu ve Vídni na místo odborníka pověřeného vydáváním učebnic pro české školy, především čítanek pro školy obecné a měšťanské. Společně s Adolfem Frumarem vytvořili v roce 1899 první moderně zpracovaný slabikář pro české děti. Šlo o velmi metodicky a esteticky kvalitně sestavenou učebnici, což dokazuje fakt, že tento slabikář sloužil v různých obměnách téměř čtyřicet let a pro několik generací se stal opravdu první knížkou. Prvním ilustrátorem a spoluautorem slabikáře byl Mikoláš Aleš, později pak bludovský rodák Adolf Kašpar.
Po vzniku Československa byl Jursa jmenován vládním radou ministerstva školství a osvěty. Téměř každoročně přijížděl Jan Jursa ke svému bratru Aloisovi do Postřelmova, odkud rád navštěvoval Jeseníky. Na severní Moravě studoval hornohanácké nářečí a vytvářel jeho slovník.

KNIHOVNA

OTEVÍRACÍ DOBA: PONDĚLÍ: 9.00 – 12.00 hod., ÚTERÝ: 13.00 – 19.00 hod., ČTVRTEK: 13.00 – 18.00 hod. **KONTAKTY:** tel: 588 881 765, 774 878 441 e-mail: knihovna@postrelmov.cz, web: www.postrelmov.knihovna.cz

- **Dovolená o letních prázdninách: 19. 7. – 23. 7., 2. 8. – 6. 8., 16. 8. – 20. 8. 2021**
- **VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU**

V dalším semestru VU3V se budeme věnovat **genealogii**. Začínáme 29. 9. 2021 v 9.30 hod. v kulturním domě. Více na www.*e-senior.cz.*

Vysloužilé mobily můžete odevzdávat v knihovně nebo na obecním úřadě.

Osmisměrka

Hledejte slova: AKTA, AUTOMAT, BĚS, BRAŠNA, CELNÍCI, DÁLKY, DANĚ, DOBĚH, GALON, GRAM, HALA, HERCI, HOLINA, HRKAT, JALOVEC, JIH, KARTA, KLIKA, KOPANÁ, KOPR, KRACH, KŮL, LAVOR, LILEK, LULKA, MÁTA, MÍR, MOZEK, NÁZORY, OBAVA, OBYDLÍ, OČI, ODĚV, OLOVO, OPIS, OPLACH, OPRAŤ, ORBA, ORION, OSEV, OSOBA, OVOCE, PÁRA, PLOT, POCTA, PRÁM, PRAVDA, PRINC, PROSBA, RADA, ROPUCHA, SOKL, SVAZEK, TÁBOR, TAHY, TÓN, VINA, VRT, ZIMA, ZIPY.

C	A	T	Á	M	R	P	O	K	Í	L	D	Y	B	O
E	L	V	A	L	A	H	R	K	A	T	K	A	A	S
L	K	R	A	CH	A	N	E	P	R	Á	M	B	S	O
N	O	T	O´	N	Z	L	Š	R	N	O	S	E	V	B
Í	S	M	K	L	I	K	A	A	C	O	Č	I	A	A
C	R	L	L	L	P	L	P	P	R	I	N	C	Z	Y
I	O	A	N	Ů	Y	O	O	P	F	B	Ě	S	E	K
T	P	V	D	O	K	Z	C	H	V	I	N	A	K	L
A	U	O	Ó	A	I	E	K	T	A	Ě	A	A	A	Á
M	CH	R	V	M	V	R	T	E	A	V	D	D	R	D
O	A	A	A	O	Í	O	O	B	Z	V	A	O	T	N
T	A	K	L	U	L	R	R	B	A	O	R	B	A	O
U	Ť	A	R	P	O	O	A	R	Á	P	M	Ě	O	L
A	J	I	H	A	O	O	P	I	S	T	A	H	Y	A
N	Á	Z	O	R	Y	E	C	O	V	O	M	A	R	G

Minulá tajenka:
NA BORECH,V KOPCI

MATEŘSKÁ ŠKOLA

PTAČÍ DEN

27. května se u nás v mateřské škole uskutečnil projektový „Ptačí den“. Jak už název napovídá, celý den se nesl v duchu ptáčků a jejich světa.

Povídali jsme si o jejich životě, o ochraně ohrožených druhů, vyhledávali je v encyklopediích a knížkách, vyrobili si papoušky, zahráli papoušší pexeso a mnoho dalšího. Náš den velmi obohatil ekologicko – chovatelským programem pan ***RNDr. Bc. Jaromír Vachutka***, který pro děti připravil spoustu zajímavých informací a ukázek ohrožených druhů ptáčků, přiblížil dětem jejich ochranu a možnosti chovatelství. Dětem se program velmi líbil a zasloužily si pochvalu od pana lektora za svou spolupráci.

MYŠIČKY – POVÍDÁNÍ O VODĚ

Děti z Myšiček si se svými učitelkami povídaly o vodě. Jak je pro nás všechny velice důležitá – pro rostlinky, zvířátka, lidi, v průmyslových závodech, v domácnostech, v potravinářství, v lékařství aj. Děti se také dozvěděly, že vodu můžeme vidět v mnoha podobách. Zkoumaly ji při různých pokusech. Už vědí, že je vzácná, bez vody by nebyl život na ZEMI. Proto ji máme všichni chránit před znečištěním a neplýtvat s ní.

DEN DĚTÍ

1. června proběhla oslava Dne dětí na zahradě mateřské školy. Paní učitelky si pro děti připravily spoustu her a soutěží, po kterých na všechny čekala sladká studená odměna v podobě nanuku. Na závěr si všichni užili společnou diskotéku.

ŽABIČKY – NA NAŠEM MALÉM DOPRAVNÍM HŘIŠTI

Nejdřív si děti zopakovaly, co znamenají některé dopravní značky, a pomohly s jejich správným rozmístěním na připravené sloupky kolem cesty. Pak už bylo třeba jen nasadit přilby, vybrat si dopravní prostředek a HURÁ NA CESTU! (Samozřejmě po pravé straně ☺).

JEŽEČCI – VÝLET

V úterý 8. června se děti ze třídy Ježečků vypravily na půldenní výlet do Sudkova na dětské hřiště. Počasí bylo krásné, dětem se na hřišti moc líbilo. Největším zážitkem ovšem bylo setkání s paní učitelkou Maruškou, která se na ně přišla podívat.

ZAJÍČCI – VÝLET

V pondělí 14. června jsme se pěšky vydali na náš třídní výlet do Brníčka. Sluníčko krásně svítilo, nálada byla skvělá, takže nám nevadila ani spousta kilometrů v nohách. Cestou bylo k vidění neuvěřitelně mnoho věcí v přírodě, navštívili jsme soukromou farmu s domácími zvířátky a samotný hrad už byl jen třešničkou na dortu. Na zpáteční cestě autobusem jsme už nechali odpočinout našim nožkám… Výlet se opravdu vydařil.

UKONČENÍ SPORTOVNÍHO PROJEKTU „SE SOKOLEM DO ŽIVOTA“

Ukončení sportovního projektu „Se sokolem do života“ proběhlo na školní zahradě. Všechny děti poctivě celý rok plnily disciplíny z projektu a dolepovaly si nálepky k jednotlivým zvířátkům. Radovat se mohly z odměn v podobě medailí, diplomů a sportovních balónů. Už nyní se těší na nový školní rok a další projekt, neboť pohyb je pro děti předškolního věku nejpřirozenější a nejdůležitější věc.

ŽABIČKY – „CO SE DĚJE V TRÁVĚ“

Jaro pomalu končí a léto je za vrátky. Proto děti ze Žabiček zkoumaly hmyz na školní zahradě. Všímaly si pestrosti jeho barev. Dozvěděly se, jak je pro člověka důležitý a že jej máme chránit. Poznávaly různé květiny, které rostou na školní zahradě a v okolí MŠ. *(K. J.)*

SLAVNOSTNÍ PASOVÁNÍ ŠKOLÁKŮ

17. červen byl pro předškoláky z naší školky velkým slavnostním dnem. V odpoledních hodinách se na zahradu dostavili rodiče, prarodiče, sourozenci. 21 dětí v tričkách speciálně připravených k této události bylo pasováno na školáky. Děti byly ozdobeny šerpou, dostaly knížku jako upomínku na léta strávená v mateřské škole. Další předměty předal dětem pan starosta, který přijal naše pozvání.

Byla to událost krásná a dojemná. Na závěr nám rodiče pomohli vytvořit špalír a děti prošly bublinkovou cestou. I ta slzička ukápla. Loučení je náročné nejen pro děti, ale i pro paní učitelky.

I přestože mají všechny děti dobře našlápnuto do dalšího života, přejeme našim „školákům“ hodně štěstí do další životní etapy.

Ivana Vyhnánková

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Už to ve škole opět hučí jako v úle, akorát nejde o pilné včeličky, ale o mírně zlenivělé školáky. Ministerstvo zdravotnictví učitelům i žákům konečně povolilo téměř všechno, ve třídách se mohou nadechnout bez roušky a, třikrát hurá!, mohou jezdit na výlety a školy v přírodě! Tak to vezmeme popořadě…

Prvňáčci si svoji školu v přírodě opravdu zasloužili. V posledním červnovém týdnu se rozjeli do Janoušova a název jejich projektu „Konečně zase spolu“ je snad dostatečně výmluvný… Slunečné počasí střídaly bouřky, ale to jim vůbec nevadilo! Sportovali, soutěžili, vyráběli a svezli se starou vojenskou sanitkou. Ve středu za nimi dorazila paní knihovnice Petra Balcárková, se kterou si povídali o knihovně, básničkách a knížce Duhové pohádky. Nakonec došlo i na oblíbenou (i obávanou) stezku odvahy a závěrečný karneval.

Pro **druháčky** třídní učitelka naplánovala několik výletů. Nejdříve navštívili Velké Losiny, kde si prošli lázeňský park, zavítali do muzea a výrobny papíru a samozřejmě nezapomněli na zámek. Další den

se vydali do Pradědova muzea, odkud si také přivezli spoustu zážitků. Po víkendovém odpočinku jejich cestovní „šňůra“ pokračovala turistickou vycházkou do Bludova, zdolali ostrý výstup na rozhlednu Brusnici a po sladké odměně v podobě zmrzliny pokračovali zpět do Postřelmova. Tam už na ně čekal pan Nimrichtr se svými srnkami a jeleny, které si děti mohly dokonce pohladit. Poslední výlet směřoval do Hanušovic na Nové hrady.

Třeťáčci si vyšlápli na zříceninu hradu Brníčko. Odměnou za strmý výstup v parném dni jim byl nádherný výhled po okolí, krásná příroda a zvláštní nádech historie starobylého a nyní hojně navštěvovaného hradu. No a samozřejmě nesměly chybět osvěžující kopečky zmrzliny na závěr…

Čtvrťáky zlákala Olomouc a její zábavní park „Krokodýlek“. Zklamání se nekonalo, spíše naopak, školáci byli úplně nadšeni! Podívali se do tlamy obřího krokodýla, zaskákali si na nafukovacím pudinku i na trampolínách, zkusili zdolat horolezeckou stěnu, prošli strašidelnou chodbou, na pirátské lodi si zastříleli z děl. Atrakce střídala atrakci a děti odjížděly domů s pocitem úžasně prožitého dne!

Páťáci zavítali při svém jednodenním putování do dvou historických měst – Litomyšle, rodiště Bedřicha Smetany, a Moravské Třebové. Měli možnost projít si litomyšlský zámek, památku UNESCA, a v Moravské Třebové zase uličky s renesančními i gotickými domy. I tam je zámek, kde žáky asi nejvíce zaujala mučírna se středověkými mučícími nástroji. Palečnici, kládu ani pranýř však nikdo z nich nepotřeboval, protože se páťáci chovali vzorně…

Nakonec ještě navštívili muzeum se sarkofágem mumie ženy z 8. století př. n. l. a na vlastní oči spatřili zlomek toho, co přivezl ze svých cest světoběžník, rodák z Moravské Třebové, Ludwig Vinzenz Holzmaister.

Turisticky zaměřen byl výlet **šesťáků (áčko)** s cílem dojít na horní nádrž elektrárny Dlouhé Stráně. Lanovkou vyjeli na rozhlednu u Tetřeví chaty a přes Mravenečník svého cíle i navzdory šílené letní výhni dosáhli. Komu ještě zbyly síly, mohl navštívit „Balanc park“.

Šesťáci (béčko) se rozhodli strávit den se zvířaty v olomoucké ZOO. I když byly vnitřní pavilony stále uzavřené, skvěle si to užili. Viděli dikobrazy, pumu lovící holuba, projeli se vláčkem a chvíli si to užívali v tzv. „Lanáčku“.

Sedmáky také zlákala Olomouc, a to lanové centrum. Zdolávání lanových překážek ve výšce až dvanáct metrů bylo pro většinu žáků osobní výzvou, ke které potřebovali odvahu, soustředění i fyzickou kondici. Zároveň ale šlo také o zkoušku důvěry, koordinace a spolupráce, protože se žáci vzájemně jistili lany. **Osmáci** začali svoji návštěvu Brna náročným výstupem na Stránskou skálu. Zpocená těla mohli naštěstí zchladit v Brněnské přehradě, ale nejdříve museli tramvají projet celé Brno. V lanovém centru v Lesné absolvovali tříhodinový výcvik v lezení, který zvládli všichni žáci! V centru města nakoupili drobné dárky a mohlo se jet domů.

No a naši **deváťáci**?
Pro ty třídní učitel nachystal výlet třídenní, aby jim to nebylo líto, když se letos tak málo užili! Ubytováni byli na penzionu „Anežka“ v Jeseníkách, vyšlápli si přes Obří skály na Šerák s dechberoucím západem slunce, zasportovali si, poseděli u táboráku a stihli i bobovou dráhu v Petříkově. Ať se jim na jejich další cestě za vzděláním daří! *(J. P.)*

Výsledky 14. ročníku sběru papíru za školní rok 2020/2021. Velký dík!

TŘÍDY

1. místo: 3. A, 92 kg / 1 žák
2. místo: 5. B, 80 kg / 1 žák
3. místo: 6. B, 72 kg / 1 žák

JEDNOTLIVCI

1. místo: Agáta Poliščuková, 5. B, 910 kg
2. místo: Jan Sedláček, 6. B, 441 kg
3. místo: Eliška Janů, 4. A, 394 kg

Děkuji všem pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům, rodičům i žákům za píli, snahu a odhodlání překonat nelehkou situaci dnešní doby, která postihla i naši školu. Všem přeji odpočinkové prázdniny prožité ve zdraví a hodně sil do dalšího, snad už normálního, školního roku. *Mgr. Michal Malík*

Archeologický průzkum

OSADA PRVNÍCH ZEMĚDĚLCŮ U POSTŘELMOVA

Pozůstatky osady prvních zemědělců prozkoumali archeologové Archeologického centra v Olomouci za pomoci brigádníků z Postřelmova a blízkých obcí v minulých několika týdnech. Všechno začalo archeologickým dohledem na konci roku 2020 během přípravných prací pro stavbu obchvatu Bludova, jenž v těsné blízkosti Postřelmova, na jeho severním konci, odhalil pravěké sídlištní objekty, které bylo nutné před započetím vlastní stavby prozkoumat.

Záchranný archeologický výzkum začal v polovině dubna a skončil poslední týden v květnu. Dříve než v dubnu nám klimatické podmínky nedovolily na ploše zkoumat. Jednoduše řečeno, napřed zde bylo 15 centimetrů sněhu a zmrzlá půda, poté zde měsíc stálo 10 cm vody. Po vyschnutí jsme mohli přistoupit k výzkumu.

Archeologický výzkum zachytil část osady z mladší doby kamenné náležející lidem kultury s lineární keramikou (5 600 – 4 900 př.n.l.). Ta nese název podle typické výzdoby keramických nádob v podobě rytých linií. Tito lidé reprezentují na našem území první zemědělskou kulturu. Poprvé se v této době stává hlavním zdrojem obživy zemědělství, pěstování plodin a chov zvířat, namísto dosavadního lovu a sběru. A tito první zemědělci se zhruba před 7 tisíci lety usadili na místě, kde v příštích letech bude stát velká křižovatka. Měli tady svá pole, postavili zde své domy, vyráběli zde keramické nádoby a kamenné nástroje.

Plocha reliktů pravěké osady vyznačena červeným kruhem. (Vlevo silnice Postřelmov - Bludov)

Zbytek nároží nadzemní stavby, jamky jsou zbytky po zahloubených spodních částech dřevěných kůlů.

Během výzkumu se nám podařilo prozkoumat 60 sídlištních jam různých velikostí a hloubky. Nejčastěji se jedná o hospodářské jámy oválného či okrouhlého tvaru o rozměrech stran do dvou metrů a hloubce okolo jednoho metru. Časté jsou zde také tzv. kůlové jamky, které jsou pozůstatky po do země zaražených svislých dřevěných kůlech či sloupech, které původně byly součástí nadzemních staveb různých velikostí a různého účelu. Jamky jsou roztroušeny po celé zkoumané ploše a pouze v jednom případě tvoří 4 kůlové jamky náznak pravidelného nároží nadzemní budovy.

Lidé kultury s lineární keramikou tradičně obývali velké domy postavené z kůlů umístěných v několika řadách, se stěnami vypletenými z proutí a omazanými hlí-

Jeden z objektů, ve kterém bylo nalezeno velké množství pazourků.

nou. Tyto domy měly protáhlý obdélný půdorys, běžná šířka domů se pohybovala okolo 7 až 10 metrů a délka mezi 20 až 45 metry. Předpokládá se, že v takovýchto domech bydlela jedna velkorodina s příbuzenskou linií odvozenou patrně po matce. Nám se bohužel žádný půdorys podobného domu v Postřelmově zachytit nepodařilo.

Máme zde ale i zásobní jámu typického hruškovitého tvaru hlubokou 1,5 m, která původně sloužila ke skladování obilí přes zimu. Nebo dvě jámy o průměru 3 m, kte-

Práce na archeologickém výzkumu, duben 2021.

ré jsou vyplněny množstvím keramických zlomků a kamenné štípané industrie, tzv. pazourků. Pazourek je jednou z forem křemene, obvykle tmavošedý či temně hnědý se skelným vzhledem, a pro jeho vlastnosti ho lidé v pravěku používali na výrobu svých nástrojů. Pazourek je tvrdý a snadno se opracovává štípáním. Štípáním se z něj získávají tenké ostré štěpiny, které jsou poté jemným opracováním tvarovány do podoby hrotů, čepelek, škrabadel, vrtáčků apod. Ze dvou zmíněných jam pochází více než 60 kusů těchto pazourkových nástrojů a úštěpů, které naznačují, že zde mohly být valouny pazourku zpracovávány do podoby nástrojů.

Ukázka pazourkového jádra a pazourkových úštěpů *(ilustrační foto)*.

Objekty se na skryté ploše dále na sever již nevyskytovaly, a proto můžeme konstatovat, že se nám zde podařilo zachytit severní konec osady z mladší doby kamenné. Hlavní část osady se pravděpodobně nacházela jižním směrem, v prostoru vymezeným ulicemi Hradecká a Žerotínova. To potvrzují také nálezy několika desítek sídlištních objektů datovaných do stejného období objevených a prozkoumaných našimi kolegy z firmy Archaia Olomouc před několika lety během rekonstrukce silnice vedoucí z ulice Žerotínova ke kapličce sv. Prokopa.

Vendula Vránová

Fotografie výzkumu: V. Vránová
Fotografie pazourku: Romanm *(foto:licence GNU Free Documentation License, verze 1.2)*

Známe své sousedy? DAROVÁNÍ KOSTNÍ DŘENĚ ZACHRAŇUJE ŽIVOTY

Když jsem se připravovala na rozhovor s imunologem **prof. MUDr. FRANTIŠKEM MRÁZKEM, Ph.D.,** tak jsem trochu znejistěla, zda se dokážu na jeho náročné povolání správně ptát. Ale vzhledem k tomu, že je pan profesor nejen velice chytrý a vzdělaný, ale také přívětivý a milý, tak naše povídání proběhlo v přátelském a nenuceném duchu.

Co nebo kdo Vás nasměroval na dráhu lékaře imunologa?

Můj o sedm let starší bratr studoval medicínu a mně přišlo přirozené jít ji také studovat. Lékařem byl i můj děda. I rodiče měli k tomuto povolání blízko. Oba byli učitelé a učili na základní škole ve Štítech biologii a chemii.

Odkud pocházíte?

Pocházím z Jedlí a do Postřelmova jsem se přiženil. Bohužel vzhledem ke svému časově náročnému povolání znám v Postřelmově hlavně rodinu, sousedy nebo lidi, které potkávám v kostele.

Vy i Vaše paní jste vystudovali stejný obor. Vaše paní pracuje na hygienické stanici a Vás zlákala vědecká dráha...

Mě to v laboratoři bavilo odjakživa. Už na základní škole i na gymnáziu jsem se účastnil různých chemických a biologických olympiád. Ještě když jsem byl na vysoké škole, tak jsem začal docházet do laboratoře, ve které nyní pracuji. Chvíli jsem uvažoval i o ortopedii (protože tam je potřeba síla) nebo o oboru ARO, ale nakonec jsem zvolil imunologii.

Kde pracujete?

Pracuji ve Fakultní nemocnici Olomouc na ústavu imunologie jako lékař a vedoucí HLA laboratoře. Naše laboratoř zajišťuje tkáňovou slučitelnost u transplantací. Staráme se o to, aby transplantace dopadla co nejlépe. Děláme i jinou práci, jako vyšetření predispozice k celiakii a podobně. Zároveň také učím na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Transplantace je zákrok, který většinou vyžaduje okamžitou operaci. Jak to probíhá?

U pacienta, příjemce, který čeká na transplantaci, proběhne vyšetření předem. Zjistíme jeho sestavu tkáňových znaků, takový čárový kód, který má každý člověk unikátní. Kromě sourozenců, ti jej mohou mít totožný. Když se pak objeví (většinou zemřelý) dárce, tak lékař, který má pohotovost, okamžitě jede do práce, zjistí čárový kód dárce a na základě toho se pak vyberou nejvhodnější pacienti, kteří orgány dostanou. Musí se vzít v úvahu i možné protilátky proti buňkám dárce. Když je vše v pořádku, může transplantace proběhnout.

Kterými orgány se vaše laboratoř zabývá?

My děláme testy především pro transplantace ledvin, plic a kmenových krvetvorných buněk. Ledviny a kostní dřeň se transplantují přímo v Olomouci. V Brně se ještě transplantují játra a srdce a v Praze pak všechny orgány.

Mohl byste nám, jakožto vedoucí Dárcovského střediska Českého národního registru dárců dřeně, říci o transplantaci kostní dřeně více?

Co se týče kostní dřeně, tak tam musí být shoda mezi dárcem a příjemcem maximální. Proto bývá často problém vhodného dárce najít. Nejvhodnější dárci bývají v rodině, ale pokud tomu tak není, hledáme je v registru dárců kostní dřeně. Většina pacientů dostává buňky od nepříbuzenského dárce.

Kdo se může dostat do registru dárců?

Lidé od 18 do 35 let věku. K tomuto omezení jsou dva důvody. Hlavním důvodem je fakt, že nejlepší výsledky přinášejí buňky mladých lidí. Mají lepší životnost, lépe se dělí a jejich vlastnosti jsou celkově lepší. Druhým důvodem je finanční stránka. Lidé se z registru vyřazují po dosažení 60 let věku, a kdybychom tam zařazovali třeba lidi starší, tak bychom je brzy zase vyřazovali, a ta vyšetření nejsou zrovna levná. Nehledě k tomu, že ve starším věku mívají lidé různé přidružené nemoci a může to být pro ně riziko.

Proč by měli do registru lidé vstoupit?

Protože je to bezvadně fungující program, který je celosvětový a pomáhá zachraňovat lidské životy. Zdaleka ne všichni, kteří do registru vstoupí, nakonec kostní dřeň

IMUNOLOGICKÁ KONFERENCE, OLOMOUC, 2017

NÁBOR DO REGISTRU DÁRCŮ KOSTNÍ DŘENĚ S REKTOREM UP (VPRAVO F. MRÁZEK)

darují. Každému potencionálnímu dárci vyšetříme tkáňové znaky a výsledek vložíme do registru. Když se následně objeví příjemce se stejnými znaky, tak dárce oslovíme a on teprve pak daruje kostní dřeň. Ve většině případů to pacientovi - příjemci - zachrání život.

Je vyšetření pro zařazení do registru dárců bolestivé?

Vstupní vyšetření je velmi jednoduché, bezbolestné. Většinou nebereme ani krev, ale děláme pouze stěr tvářové sliznice. Nejbližší místo, kde lze do registru vstoupit, je v Šumperku. Jsme velmi rádi za každého potencionálního dárce. Naši pacienti dostávají kostní dřeň většinou ze zahraničí, především z Německa, protože geneticky jsou nám Němci hodně blízcí.

Ví dárce, komu daruje kostní dřeň?

Neví. Je to anonymní z několika důvodů. Tím hlavním je, že se operace nemusí povést a u citlivějších dárců by pak mohlo nastat psychické trauma. Je to nejen ochrana dárce, ale i pacienta. Když se ale transplantace povede a uběhne alespoň pět let od operace, tak se někdy organizuje veřejné setkání dárce s pacientem.

Když se vrátíme k transplantacím obecně. Jak funguje souhlas dárce?

V našem zákoně funguje princip předběžného souhlasu. To znamená, když zemře dospělý svéprávný člověk, tak se jeho orgány mohou použít k transplantaci, aniž by s tím rodina musela souhlasit. Přesto bývají rodiny předem informovány. Existuje i registr lidí, říkáme mu registr „odmítačů“, kteří nechtějí darovat orgány. Pokud v něm potencionální dárce je, nemůžeme jeho orgány transplantovat. Jeden student se mě ptal, co se stane, pokud „odmítač“ sám potřebuje transplantaci, zda na ni má nárok. Jistěže má, ale je to z etického hlediska zajímavé téma.

Jsou ledviny jediný orgán, který může darovat živý člověk?

Nejen ledviny, dnes se už dělají i transplantace jater od žijících dárců a to tak, že se odebere těch jater jenom část. Je to velice komplikovaná operace a je poměrně vzácná. Zajímavostí je program párové výměny orgánů v Praze. Manžel by například chtěl darovat své ženě ledvinu, ale nemají stejnou krevní skupinu. Tak se přihlásí do toho programu a počká se na pár, se kterým si budou moci ledviny vyměnit. To znamená, že manžel daruje ledvinu cizímu člověku, ale má jistotu, že jeho žena dostane vhodnou ledvinu od někoho jiného. Výsledky jsou velmi dobré, protože všichni zúčastnění jsou operováni ve stejnou chvíli.

Před dvěma lety jste se stal profesorem. Byla to náročná cesta?

Ono to tak nějak vyplynulo přirozeně. Nejdřív jsem udělal doktorát, pak docenturu, a už jsem měl tolik výsledků, že jsem si mohl o profesuru zažádat. Musíte splnit přísná kritéria včetně výuky na vysoké škole, čtyřicet vydaných publikací, z toho dvacet v mezinárodních časopisech, na které musí být ohlasy, tzv. citovanost článků. Pak jsem obhajoval před vědeckou radou lékařské fakulty a před vědeckou radou univerzity. Následně byl podán návrh prezidentské kanceláři, který podepsal prezident republiky a premiér. Profesorem mě v pražském Karolinu jmenoval v květnu 2019 ministr školství.

Co může člověk udělat pro ochranu svého imunitního systému?

Imunitní systém závisí jak na genetických faktorech, tak na člověku samém. Je dobré jíst pestrou, zdravou stravu a hodně se hýbat. Ukazuje se, že na imunitní systém má velmi negativní dopad dlouhodobý stres. Proto je dobré být pokud možno v dobré psychické pohodě.

S RODINOU PŘI JMENOVÁNÍ PROFESOREM

Ráda bych se zeptala na Váš názor ohledně očkování proti covid-19.

Já si myslím, že vakcinace je jednoznačně pozitivní a že nám pomůže se z této situace dostat. Je ale důležité být ostražitý ohledně nežádoucích efektů. Každá vakcína má nějaké nežádoucí efekty. Ale jde o to, aby ty vedlejší reakce nebyly časté ani vážné a vakcinace tak byla obecně prospěšná celé společnosti. Je možné si v případě pochybností nechat vyšetřit protilátky, protože hodně lidí covid-19 prodělalo bez příznaků. Vakcíny na covid-19 v principu nejsou nové, byly vyvinuty před mnoha lety, ale teď do nich byla vložena informace z tohoto viru. My se ženou jsme zdravotníci a očkovali jsme se v první linii. Zatím nevíme, kdy bude potřeba očkování opakovat. Je třeba říci, že očkování není stoprocentní a člověk může onemocnět i v případě, že očkován byl. Ale průběh onemocnění po dokončeném očkování nebývá závažný.

Letos nebyla epidemie chřipky. Má to něco společného s pandemií?

Určitě ano. Lidé se nesetkávali, nosili respirátory a chřipka se neměla jak přenášet. Pravděpodobně se nějaká chřipka vyskytla, ale minimálně.

Kromě jiných jste členem České společnosti pro alergologii a klinickou imunologii a předsedou výboru Sekce imunogenetiky. Čím to je, že se v posledních letech alergie tolik rozšířily?

Do značné míry za to mohou civilizační faktory. My, aniž si to mnozí uvědomujeme, žijeme v privilegované době. Máme dostatek potravin, pitné vody a další zdroje, které dříve lidé neměli a umírala proto až polovina dětí do deseti let. Imunitní systém se musí tzv. vycvičit. Jakmile se člověk narodí, ihned se kolonizuje bakteriemi jak kůže, tak sliznice, což je strašně důležité. V dnešní době je ale těchto

KONFERENCE, LISABON 2019

mikrobiálních podnětů stále méně, a také proto se rozvíjejí alergie. Prokázalo se, že děti z farem, které žijí v blízkosti domácích zvířat, mají nižší výskyt alergií než městské děti. A také pokud je v domácnosti, kde se narodí dítě pes, mají tyto děti alergie méně často. Dalším faktorem je znečištění životního prostředí, které má velký vliv na astma.

Jste pracovně velmi vytížený. Najdete si také čas na nějaké koníčky?

Rádi se ženou tancujeme, náš starší syn dokonce tancuje závodně standardní tance. Byl se svou partnerkou vloni třetí v republice v kategorii do 21 let. Před pandemií jsme tedy hodně volného času trávili tím, že jsme syna doprovázeli na taneční soutěže. Se ženou velmi rádi chodíme na dlouhé procházky. Já si nejraději vyšlápnu na nějaký kopec s výhledy. Asi je to tím, že pocházím z Jedlí, kde jsem byl na kopce zvyklý, a ty mi tady v Postřelmově chybí. Jinak se nám zde ale žije velmi dobře.

Máte tři dospívající děti. Bude některé z nich pokračovat ve vašich lékařských stopách?

Spíš si myslím, že ne. Možná dcera Dorotka, která uvažuje o lékárnictví nebo zubním lékařství, ale zatím není rozhodnutá. Nejstarší syn Viktor studuje práva a nejmladší Kryštof o nich taky uvažuje, ale je teprve v prvním ročníku na gymnáziu. Necháváme to na nich, ale medicína je hodně náročná záležitost, kterou skloubit s rodinným životem nebývá jednoduché.

Děkuji vám za rozhovor. (P. B.)

Hledáme mechaniky, elektromechaniky a další kolegy

do Škoda Pars v Šumperku.

Všechny volné pozice najdete na skoda.cz/kariera

Pro informace můžete volat na: 583 365 545/573 nebo 602 709 767

ŠKODA | *Dopředu!* | *Skupina Škoda Transportation*

Střela: měsíčník, vydává obec Postřelmov, Komenského 193, 789 69 Postřelmov, IČ 00303232. 7/8. číslo vydáno 29. 6. 2021. Šéfredaktor: Petra Balcárková, redakční rada: Luděk Nevoral, Iveta Petríková, Mirka Nezbedová. Dopisovatelé: P. B. (Petra Balcárková), Z. H. (Zdena Hrachovinová), K. J. (Kristýna Jašková), I. P. (Iveta Petríková), M.V. (Miroslav Vláčel). Úvodní foto: Jiří Švub. Ilustrační fota: Petra Balcárková, Kristýna Jašková, Alois Horák, Marek Holzmann, Lucie Laštůvková, Alena Raková, Monika Vyroubalová, Stanislav Drechsler, Miloslav Pospíšil, Jiří Řmot, archiv Františka Mrázka, archiv Střely. Uzávěrka příspěvků: 20.den předcházejícího měsíce. Periodický tisk územně správního celku. Střelu lze prohlížet v elektronické podobě na **www.postrelmov.cz**; připomínky a náměty zasílejte na: **strela@postrelmov.cz** nebo na OÚ Postřelmov; archiv Střely na **www.postrelmov.cz**. Za nepodepsané články odpovídá redakce. MK ČR 10302, určeno občanům obce Postřelmov.